

**DECIZIA
РЕШЕНИЕ**

№ 11/4
от 29.09.2020 г.

Перевод

Об утверждении Плана Местного Экономического Развития на 2020-2022 годы, в рамках проекта «Примары за Экономический Рост»

В соответствии с п. п) части (2) ст. 14 Закона Республики Молдова о местном публичном управлении № 436-XVI от 28.12.2006 года, п. f) части (2) ст. 4 Закона Республики Молдова об административной децентрализации № 435-XV от 28.12.2006 г., Рамочным соглашением между Правительством Республики Молдова и Комиссией Европейского Сообщества о внешней помощи, подписанным в Брюсселе 11 мая 2006 года, ратифицированным Законом № 426-XVI от 27 декабря 2006 г., и, принимая во внимание предложения и рекомендации, поступившие в рамках рабочей группы и публичных консультирований, -

Совет муниципия Бэлць РЕШИЛ:

1. Утвердить План Местного Экономического Развития на 2020-2022 годы, в рамках проекта "Примары за Экономический Рост", согласно приложению.
2. Уполномочить примара мун. Бэлць г-на Ренато Усатого:
 - 2.1. ежегодно представлять Совету муниципия Бэлць информацию о ходе реализации Плана местного экономического развития муниципия Бэлць;
 - 2.2. ежегодно актуализировать, по необходимости, План местного экономического развития муниципия Бэлць.
3. Контроль за исполнением настоящего решения возложить на специализированную консультативную комиссию по финансово-экономической деятельности.

Председательствующий на XI внеочередном заседании Совета мун. Бэлць

Николай Корниец

Контрассигнует:

И.о. секретаря Совета мун. Бэлць

Анжелина Черногал

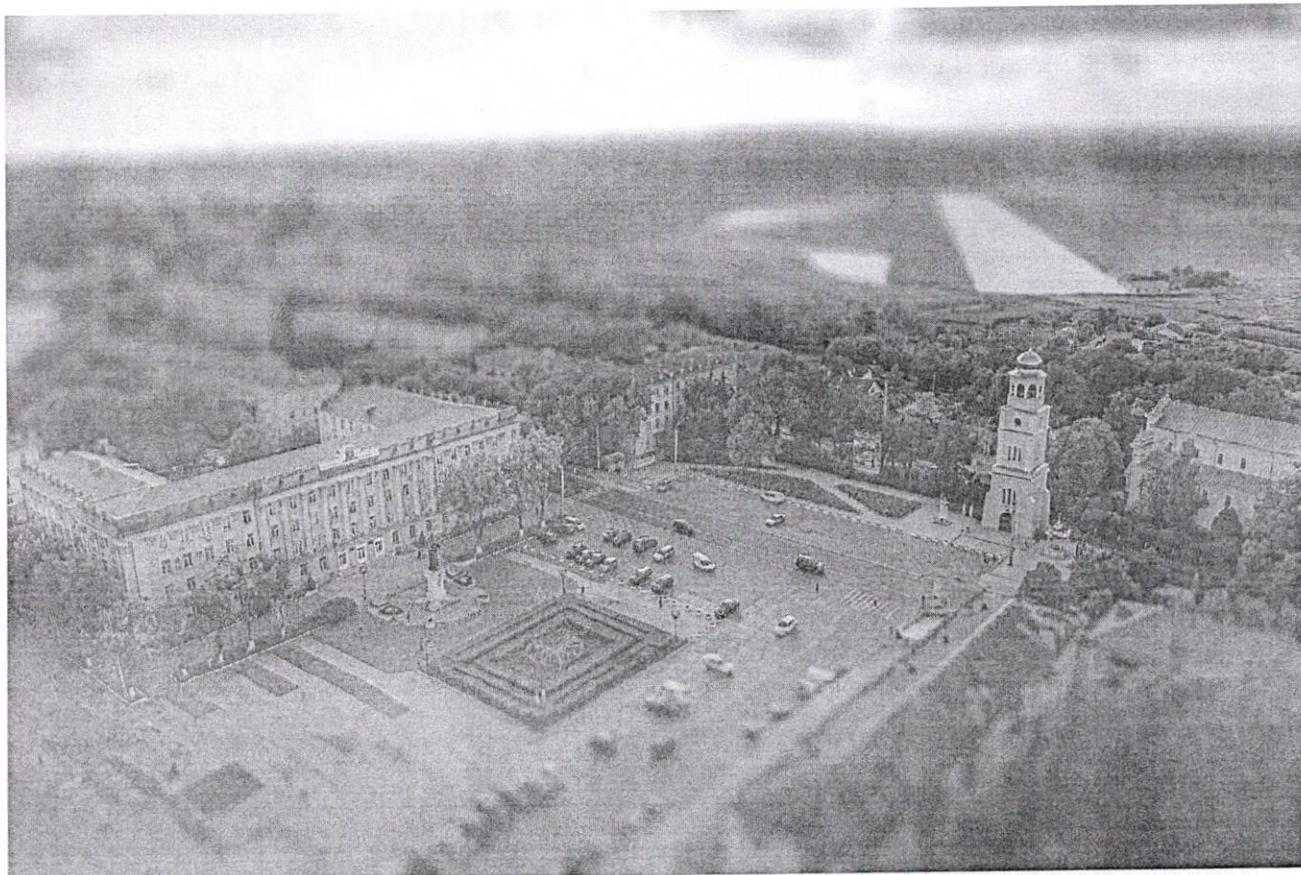

Приложение
к решению Совета мун. Бэлць
№ 11/4 от 29.09.2020 г.

PLAN DE DEZVOLTARE ECONOMICĂ LOCALĂ 2020 - 2022

*Un mediu de afaceri competitiv și inovativ reprezintă premisa de bază
pentru avansarea unei economii și prosperarea unei societăți*

Localitatea: Municipiul Bălți

Țara: Republica Moldova

Bălți, 2020

Prefață

În condițiile economice actuale, avem nevoie mai mult ca niciodată de o viziune clară asupra dezvoltării economice a municipiului pentru a putea determina ce anume intenționăm să facem și cum să atingem scopurile propuse.

Ca rezultat al studiilor efectuate, s-a elaborat un program complex de acțiuni și s-a conturat o viziune clară asupra necesităților economice ale municipiului pentru a-l transforma într-un adevărat centru de dezvoltare și de a-i reda prestigiul de odinioară de oraș curat, frumos și confortabil.

Dezvoltarea orașului trebuie să fie o preocupare permanentă a fiecărui cetățean. Numai prin eforturi comune vom putea obține rezultate relevante și asigura o dezvoltare dinamică și durabilă.

Obiectivul general al prezentului Plan îl reprezintă dezvoltarea echilibrată și armonioasă a localității prin crearea și susținerea unui mediu social-economic competitiv, stabil, sănătos și diversificat, care să asigure creșterea economică continuă a municipiului.

Din anul 2020, mun. Bălți trebuie să recupereze o serie de pași pentru a putea intra ulterior pe un făgaș armonios de dezvoltare.

Viziunea de dezvoltare a localității este: *Municipiului Bălți - o comunitate urbana modernă cu o economie competitivă și puternic integrată în circuitul economic extern, care își propune sporirea atractivității investiționale și deshiderea economiei locale pentru investiții și inovații*. Nucleul principal îl constituie valorificarea și fortificarea avantajelor competitive existente, care va permite accelerarea procesului de transfer tehnologic și inovațional în economia locală și va oferi locuitorilor săi un nivel ridicat de trai.

Toate aceste aspecte impun aporbarea de către Consiliul Municipal al **Planului de Dezvoltare Economică Locală pentru anii 2020-2022**.

Renato USATIȚ,
Primar al mun. Bălți

Pentru a solicita un exemplar al acestui Plan, vă rugăm să contactați:

Numele: Pavel OBOROCEAN

Funcția: Șef al Direcției economie în cadrul Direcției Generale Financiar-Economice a primăriei mun. Bălți

Numele: Valentina BORŞ

Funcția: Specialist principal al Direcției economie în cadrul Direcției Generale Financiar-Economice a primăriei mun. Bălți

Adresa: Piața Independenței, 1

Telefonul: 0(231) 2-30-46

Fax: 0 231 239

Email: primaria@balti.md

Website: www.balti.md

1. Rezumatul Executiv

Prezentul Plan urmărește realizarea unei analize ample a situației economice în municipiul Bălți, precum și punerea unui nou model de dezvoltare economică, orientat spre creșterea calității vieții cetățenilor municipiului.

Odată cu aderarea la inițiativa „Primarii pentru Creșterea Economică”, mun. Bălți își propune sporirea atractivității investiționale și deschiderea economiei locale pentru investiții și inovații. Nucleul principal îl constituie valorificarea și fortificarea avantajelor competitive existente, care va permite accelerarea procesului de transfer tehnologic și inovațional în economia locală și va oferi locuitorilor săi un nivel mai ridicat de trai prin: valorificarea potențialului de afaceri al municipiului, asigurarea economiei locale cu forță de muncă calificată și competitivă, promovarea și internaționalizarea economiei locale, sporirea gradului de implementare a inovațiilor în economia locală.

Pe parcursul elaborării Planului, au avut loc întâlniri periodice pentru colectarea și sistematizarea informației analitice și planificarea activităților ce necesită a fi efectuate. Procesul de elaborare a Planului a fost divizat în două etape. Prima etapă, reprezintă evaluarea situației social-economice actuale și determinarea trendului de dezvoltare a localității. Iar a doua, a constituit o continuitate a primei etape a procesului de elaborare a Planului de Dezvoltare precum și finalizarea planificării dezvoltării economice locale.

Finanțarea Planului de Dezvoltare Economică Locală al mun. Bălți pentru anii 2020-2022 se va efectua din fondurile Uniunii Europene, sursele proprii, naționale, agenților economici și partenerilor de dezvoltare, venind să priorificeze și să accelereze implementarea acțiunilor necesare pentru asigurarea unui mediu economic robust și competitiv.

2. Introducere

Prefață 1

1.	Rezumatul Executiv	2
2.	Introducere	3
3.	Introducerea Planului	5
4.	Procesul de elaborare a Planului de dezvoltare economică locală	6
6.	Analiza economică locală	7
6.1.	Analiza structurii economiei locale	7
6.2.	Cooperare și relaționare locală	9
6.3.	Administrație prietenoasă cu businessul, transparentă și necoruptă	10
6.4.	Acces la finanțare	11
6.5.	Terenuri și infrastructură	11
6.7.	Abilități și capital uman, Incluziune	13
6.8.	Pozitionare externă și marketing	14
6.9.	Impactul pandemiei Covid-19 asupra economiei municipiului Bălți	15
7.	Analiza SWOT	17
8.	Viziunea și obiectivele	18
9.	Planul de acțiuni	19
10.	Schema de finanțare a acțiunilor prioritare	24
11.	Planul de monitorizare a activităților	25

Listă de tabele și figuri

Figura 1: Structura întreprinderilor în mun. Bălți după mărime pe anul 2019,%

Figura 2: Nivelul mediu al rentabilității sectoarelor economice pe anul 2019,%

Figura 3: Dinamica cifrei de afaceri pe principalele sectoare economice ale mun. Bălți pe anii 2017-2019, mii lei

Figura 4: Dinamica numărului mediu de salariați în principalele domenii ale mun. Bălți pe anii 2017-2019, persoane

Figura 5: Dinamica productivității medii a unui salariat în principalele domenii ale mun. Bălți pe anii 2017-2019, mii lei

Tabelul 1: Sectoarele economice cu cele mai mari cifre de afaceri pe anii 2017-2019 (pe întreprindere)

Tabelul 2: Top 10 exportatori ai mun. Bălți în anul 2019

Tabelul 3: Situația financiară a întreprinderilor municipale pe anul 2019

ABREVIERI:

<i>ADR Nord</i>	<i>Agenția de Dezvoltare Regională Nord</i>
<i>ACETI</i>	<i>Asociația pentru Dezvoltarea Comunicațiilor Electronice și Tehnologiilor Inovaționale</i>
<i>AITT</i>	<i>Agentia pentru Inovare si Transfer Tehnologic</i>
<i>ONG</i>	<i>Organizația Non-Guvernamentală</i>
<i>APL</i>	<i>Autoritatea Publică Locală</i>
<i>APC</i>	<i>Autoritatea Publică Centrală</i>
<i>CCI a RM, filiala Bălți</i>	<i>Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, filiala Bălți</i>
<i>UE</i>	<i>Uniunea Europeană</i>
<i>PDEL</i>	<i>Planul de Dezvoltare Economică Locală</i>
<i>M4EG</i>	<i>Primari pentru Creșterea Economică</i>
<i>ÎMM</i>	<i>Întreprinderi mici și mijlocii</i>
<i>PI „Răut”</i>	<i>Parcul Industrial „Răut”</i>
<i>ZEL „Bălți”</i>	<i>Zona Economică Liberă „Bălți”</i>
<i>DOAF</i>	<i>Direcția Ocuparea Forței de Muncă</i>

3. Introducerea Planului

În luna octombrie anul 2017, primăria mun. Bălți a aderat la Inițiativa „Primarii pentru Creștere Economică”, devenind astfel Membru Junior al Clubului „Primarii pentru Creștere Economică”. Scopul general al Inițiativei „Primarii pentru Creștere Economică” constă în susținirea primarilor și comunităților locale să devină facilitatori activi ai creșterii economice și creării locurilor de muncă.

Cu aderarea, mun. Bălți și-a asumat obligațiunea să elaboreze și să implementeze Planul Economic de Dezvoltare Locală în conformitate cu principiile și conceptul inițiativei „Primarii pentru Creștere Economică”. Prin aceasta, municipalitatea va asigura o dezvoltare echilibrată și armonioasă a localității prin crearea și susținerea unui mediu de afaceri competitiv și diversificat în scopul asigurării unei dezvoltări economice sustenabile.

Planul de Dezvoltare Economică Locală „Primarii pentru creștere economică” a luat în calcul strategiile și programele în derulare, pentru asigurarea continuității și evitarea suprapunerilor de obiective, acțiuni și costuri. Acesta a fost elaborat în parteneriat cu sectorul privat și societatea civilă în baza standardelor Inițiativei „Primarii pentru creștere economică”, și va fi finanțat cu implicarea surselor publice și private.

La situația din 01.01.2019, teritoriul mun. Bălți, inclusiv satele Sadovoe și Elizaveta, constituie 7800,6 ha, cu un număr al populației stabile de 151 791 persoane ceea ce reprezintă:

- 15,58 % din numărul populației la nivel regional;
- 4,28% din numărul populației la nivel de țară.

	138 km pînă la Chișinău – capitala Republicii Moldova 65 km pînă la frontieră cu România (UE) 120 km pînă la frontieră cu Ucraina
	3 puncte de legături prin intermediul căilor ferate: Ribnita, Ungheni, Ocnița
	35 km pînă la Aeroportul Internațional Mărculești (cargo flights) 150 km pînă la Aeroportul Internațional Chișinău
	330 km pînă la Portul Internațional Liber Giurgulești

Distribuția în profil teritorial evidențiază o concentrare a numărului de locuitori în mediul urban 96,7%, și 3,3% în mediul rural. Pe perioada anilor 2010-2019, populația municipiului a crescut cu 2,5% și a fost determinată de sporul natural pozitiv și dinamica pozitivă a migrației interne din ultimii ani. Din numărul total al persoanelor stabile, 45,9% reprezintă bărbați și 54,1 % femei.

Structura populației pe grupe de vîrstă se prezintă astfel:

- sub vîrstă aptă de muncă de 14,8 %;
- în vîrstă aptă de muncă de 65,9 %;
- peste vîrstă aptă de muncă de 19,3%.

Vîrstă medie a populației din mun. Bălți constituie 40,1 ani. La nivel de regiune vîrstă medie a populației reprezintă 40,1 ani, iar la nivel de țară este de 38,7 ani.

În anul 2019, rata șomajului în municipiul Bălți a constituit 1,5%, în timp ce pe regiunea de nord a fost de 3,3%, iar pe țară 5,1%. Pe perioada 2017-2019, rata șomajului în municipiu este relativ stabilă.

Planul de Dezvoltare Economică Locală nu înlocuiește planurile de dezvoltare existente, ci doar vine să priorizeze și să accelereze implementarea acțiunile necesare pentru asigurarea unui mediu economic robust și competitiv, prin dezvoltarea capacitaților și abilităților tehnice ale autorității publice locale și parteneriatului cu sectorul privat și societatea civilă.

Planul de dezvoltare respectiv a fost elaborat prin dialog și în strânsă cooperare cu sectorul privat, care împreună vor contribui la implementarea și monitorizarea acestuia.

Inițiativa „Primarii pentru Creștere Economică” este o inițiativă potrivită pentru crearea unui model eficient de parteneriat între autoritatea publică locală, societatea civilă și mediul de afaceri.

4. Procesul de elaborare a Planului de dezvoltare economică locală

Pentru elaborarea Planului de Dezvoltare Economică Locală, a fost creat Grupul Tehnic de Lucru. Grupul de Lucru este format din 4 persoane: 2 persoane din cadrul primăriei mun. Bălți, o persoană din cadrul ADR Nord și un agent economic din sectorul privat.

Întâlniri periodice au avut loc pentru colectarea și sistematizarea informației analitice și planificarea activităților ce necesită a fi efectuate.

De asemenea, au fost organizate ședințe de informare și consultare cu diversi actori din mediul privat și public.

Procesul de elaborare a Planului a fost divizat în două etape:

1. La prima etapă a fost evaluată situația social-economică actuală și a fost determinat trendul de dezvoltare a localității. Atenția grupului de lucru a fost focusată pe colectarea datelor statistice și cooperarea cu instituții de profil în scopul obținerii informației relevante privind activitatea agenților economici în mun. Bălți în ultimii ani. Astfel, partea analitică a fost efectuată în baza informației prezentate de către: Direcția pentru statistică a mun. Bălți, ADR Nord, CCI, filiala Bălți, DOFM, Agenția de Investiții, ODIMM, AITT, Serviciul Vamal al Republicii Moldova, Băncile comerciale și Organizațiile de microfinanțare și Asociația Oștească „Asociația Femeilor de Afaceri din municipiul Bălți” (AFA).

Reieseind din partea analitică, prin intermediul analizei SWOT au fost identificate punctele tari și slabe, și au fost cuantificate potențialele oportunități și amenințări pentru economia locală.

2. A două etapă a constituit o continuitate a primei etape a procesului de elaborare a Planului de Dezvoltare și a constituit finalizarea planificării dezvoltării economice locale. La etapa respectivă, atenția Grupului de lucru a fost axată pe trasarea viziunei și obiectivelor de dezvoltare a economiei locale, și apoi, identificarea acțiunilor care sunt necesare să fie întreprinse în acest sens.

În final, s-a reușit identificarea vectorului de dezvoltare a economiei locale și planificare pe termen scurt și mediu a unor acțiuni realizabile și cu o valoare adăugată înaltă pentru economia locală, care vor fi în beneficiul mediului de afaceri local și asupra calității vieții locuitorilor municipiului.

6. Analiza economică locală

6.1. Analiza structurii economiei locale

Municipiul Bălți, ca al doilea oraș ca mărime și importanță din RM, reprezintă și un adevarat pol de creștere la nivel regional, atât din punct de vedere educațional și cultural, cît și din punct de vedere economic.

Activitatea antreprenorială este destul de intensă, iar mediul economic este înalt diversificat. În municipiu Bălți își desfășoară activitatea 6 806 agenți economici, iar conform datelor BNS, la situația din 2019, distribuția numărului întreprinderilor după dimensiune evidențiază o pondere de 98,5% a ÎMM și 1,5% a întreprinderilor mari. Partea preponderentă a întreprinderilor locale își desfășoară activitatea în sfera de comerț și industria prelucrătoare.

În municipiul Bălți își desfășoară activitatea 38,6% din numărul total de întreprinderi la nivel de regiune și 4,7% din numărul total de întreprinderi la nivel de țară.

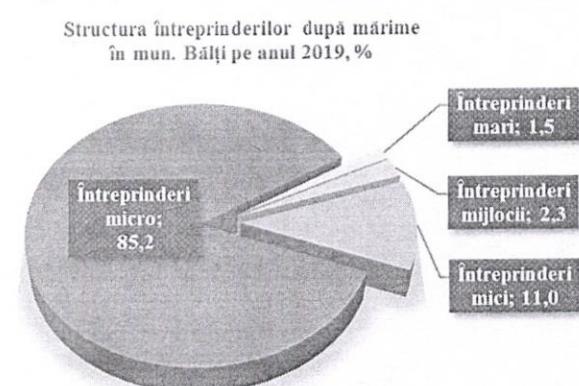

Figura 1

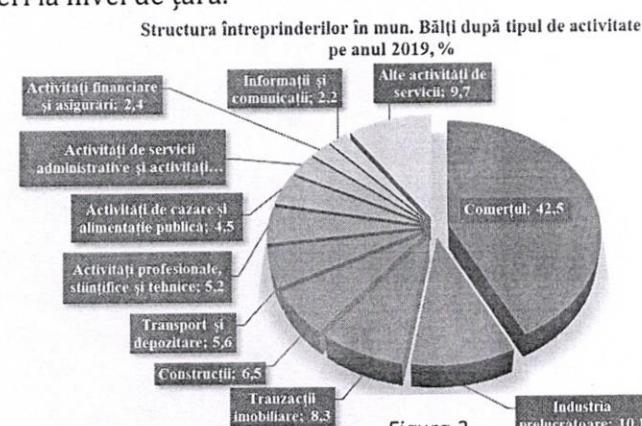

Figura 2

Sectoarele economice cu cele mai mari cifre de afaceri sunt: industria prelucratoare; comerțul și producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat.

Dinamica cifrelor de afaceri pe principalele sectoare economice ale mun. Bălți pe anii 2017-2019, mii lei

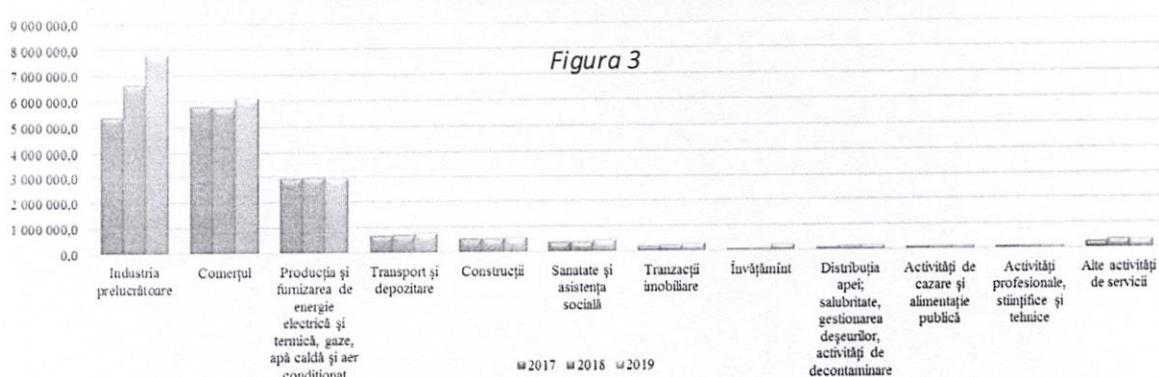

Figura 3

Circa 66,7% din cifra de afaceri medie înregistrată pe anii 2017-2019 este generată de către întreprinderile mari, și doar 33,3% de către întreprinderile din sectorul ÎMM-urilor.

Per entitate, sectoarele economice cu cele mai mari cifre de afaceri sunt următoarele:

Sectoarele economice cu cele mai mari cifre de afaceri pe anii 2017-2019 (pe întreprindere) Tabelul 1.

Nr.	Denumirea sectoarelor economice	mii lei
1	Productia si furnizarea de energie electrica si termica, gaze, apa calda si aer conditionat	444 750,3
2	Industria prelucratoare	24 528,9
3	Distributia apelor, salubritate, gestionarea deșeurilor, activitati de decontaminare	20 220,7
4	Sanitate și asistență socială	7 281,3
5	Comerțul	5 273

Sectorul industrial este sectorul prioritar al economiei locale, potențialul căruia este asigurat de o serie de întreprinderi de talie națională și mondială, și activitatea PI „Răut” și ZEL „Bălți”. În anul 2019, volumul de export al companiilor din teritoriu a constituit 7,6 mld. lei și a fost asigurat de 82 agenți economici. Principalele piețe de export sunt: România, Cehia, Italia, Rusia

Circa 85,0 % din volumul total al producției industriale fabricate în mun. Bălți constituie:

- Producția industriei alimentare
- Fabricarea echipamentelor electrice
- Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte
- Producția și frunizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat

Circa 90,0% din volumul total al producției industriale exportate de către întreprinderile din mun. Bălți constituie:

- Fabricarea echipamentelor electrice
- Producția de piese și accesorii pentru autovehicule și motoare de autovehicule
- Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte
- Industria alimentară

și Elveția.

Top 10 exportatori ai mun. Bălți în anul 2019 (2018)

Tabelul 2.

2019 (2018)	Denumirea întreprinderii	Genul de activitate
1 (1)	ÎCS „Dra Draexlmaier Automotive” SRL	Producerea cablajelor electrice pentru industria automotive
2 (2)	ÎCS „GG Cables & Wires EE” SRL	Producerea cablajelor electrice pentru industria automotive
3 (5)	„Floarea Soarelui” SA	Producerea uleiului vegetal
4(>20)	ÎM „Electromanufacturing” SRL	Producerea componentelor electronice
5 (3)	ÎCS „Maxmanserv” SRL	Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte
6 (15)	ÎCS „Cb-Tex” SRL	Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte
7 (>20)	„Qualit Hub” SRL	Producerea articolelor din piele pentru industria automotive
8 (>20)	ÎCS “Excel Manufacturing” SRL	Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte
9 (4)	ÎCS „Knauf-Gips” SRL	Producerea materialelor de construcții
10 (7)	„Anvar-Com” SRL	Achiziționarea și vînzarea producției agricole

Sfera serviciilor este reprezentată de un spectru mai amplu de agenți economici, dintre care 12 întreprinderi municipale.

Genul de activitate și situația financiară a întreprinderilor municipale pe anul 2019

Tabelul 3.

Denumirea întreprinderii	Numărul mediu de angajați	Cifra de afaceri, mii lei	Profit net, mii lei	Genul principal de activitate
ÎM Regia "Apă Canal Bălți"	204	63 028,9	-20 451,7	Captarea, tratarea și distribuția apei
ÎM "Direcția de Troleibuze"	321	54 492,0	3 356,2	Servicii de transport public electric
ÎM "Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți "	221	51 034,1	8 387,7	Reparația drumurilor, instalarea și schimbarea semafoarelor, indicatoarelor rutiere, colectarea și transportarea deșeurilor, și alte activități.
ÎM "Gospodăria Locativ Comunală Bălți"	304	35 559,8	3 027,6	Utilarea clădirilor
ÎM "Amenajarea Teritoriului și Spații Verzi"	218	23 666,6	1 009,3	Amenajarea teritoriului
ÎM "Aprovizionare"	124	17 802,7	109,8	Servicii de cantină
ÎM "Asociația piețelor"	111	16 065,9	1 470,7	Inchirierea și exploatarea bunurilor imobile proprii
ÎM "Termogaz - Bălți"	39	11 280,0	1 279,3	Producerea și furnizarea energiei termice
ÎM Hotelul "Bălți"	34	2 920,5	74,6	Servicii de hotel
ÎM "Direcția Construcții Capitale Comandatar Unic"	14	1 434,1	8,3	Activități în cadrul arhitecturii, ingineriei și activitatea tehnică, legată cu construcția civilă
ÎM "Biroul arhitectură și sistematizare"	20	1 399,0	-23,9	Activități de proiectare, urbanism, inginerie și alte servicii tehnice legate de construcțiile civile
ÎM C.S.L. "Limba Noastră"	5	755,0	14,0	Studierea limbilor străine
Total general	1 615	279 439	-1 738,2	x

Rețeaua comercială și de prestări servicii constituie 7 096 de unități comerciale și este în permanență creștere. Astfel, din numărul total de unități comerciale, circa 3 639 activează cu titlul de persoană juridică, inclusiv: 2 975 – în sfera comerțului cu ridicata și cu amănuntul; 426 – în sfera de cazare și alimentație publică; 238 – în sfera de prestare a serviciilor.

Pe teritoriul municipiului activează 10 piețe comerciale, inclusiv: 6 piețe mixte; 2 piețe de mărfuri second-hand; o piață de mărfuri nealimentare și o piață de produse agroalimentare.

*Cu toate cele menționate,
potențialul economiei locale este slab valorificat și subminat din cauza:*

lipsei unui incubator de afaceri și a unui centru de susținere a afacerilor.

lipsei inovațiilor și a transferului tehnologic. Deși municipiul Bălți dispune de o bază excelentă pentru dezvoltarea sectorului IT, în localitate sectorul respectiv este slab dezvoltat. În municipiu sunt înregistrate circa 26 companii IT, cu un număr total de 145 de angajați. Din numărul total de companii, doar 15 companii sunt profitabile. Sectorul IT ar accelera progresul și transferul tehnologic în sectorul real al economiei și ar asigura durabilitatea, atraktivitatea și competitivitatea economiei locale.

eficienței reduse a managementului serviciilor publice municipale. Cifra de afaceri înregistrată de către entitățile municipale din prestarea serviciilor municipale pe anul 2019 a constituit 279,4 mil. lei. Totodată, luând în considerație costurile și cheltuielile suportate de către acestea pentru prestarea serviciilor municipale respective, se poate constata eficiența redusă a managementului serviciilor publice municipale.

potențialul turistic nevalorificat. În anul 2019, agențiile de turism și turooperatori au prestat servicii turistice în municipiul Bălți pentru 13,0 mii turiști și excursioniști. Cu toate acestea, municipiul Bălți dispune de un șir de monumente arhitectonice de mare valoare istorico-culturală și de o infrastructură turistică bine dezvoltată datorită capacitatii înalte de cazare și deservire a turiștilor. Rețea hotelieră este în permanență extindere și dezvoltare conform standartelor internaționale. Ponderi mai însemnante în numărul total al turiștilor străini ale mun. Bălți le revenit turiștilor sosiți din România (14,3%), Ucraina (6,2%), Germania (3,5%), Federația Rusă (3,3%) și Italia (2,0%).

lipsea accesului la transportul public electric de pasageri în unele regiuni ale municipiului și în suburbiile acestuia.

6.2. Cooperare și relaționare locală

Cooperarea în mediul de afaceri local reprezintă una din principalele mijloce de consolidare și dezvoltare a mediului de afaceri local. APL Bălți are încheiate mai multe Acorduri de cooperare, dintre care, Acorduri de colaborare cu AO „Asociația Femeilor de Afaceri din municipiul Bălți” și cu Camera de Comerț și Industrie a RM.

Filia Bălți, CCI a RM, în comun cu APL și agenți economici organizează anual în municipiu expoziții, forumuri, mese rotunde și alte evenimente care constituie și o platformă eficientă de cooperare în mediul de afaceri. În cadrul Agendei Locale de Business, există practica organizării regulate a întâlnirilor cu mediul de afaceri local, unde permanent sunt inițiate discuții între agenții economici și APL pe marginea problemelor cu care se confruntă comunitatea de afaceri și identificarea soluțiilor pentru soluționarea acestora.

O altă formă eficientă de cooperare în municipiu este asigurată de către AO „Asociația Femeilor de Afaceri din municipiul Bălți”. Aceasta cooperează activ pe problemele stîngente care frînează dezvoltarea micului business, inclusiv pe cele legate de dezvoltarea antreprenoriatului social. Asociația este permanent inclusă în Grupul de Lucru al APL ce ține de problemele economice și cele care au impact asupra mediului de afaceri. Organizația respectivă are ca grup țintă femeile și tinerii care doresc să inițieze sau să dezvolte o afacere proprie, precum și cei care doresc să se angajeze în cîmpul muncii.

În mun. Bălți își are sediul ADR Nord, care este în căutarea permanentă a diferitor forme de colaborare cu mediul de afaceri. Actualmente, sunt utilizate aşa forme ca: organizarea evenimentelor de promovare a producătorilor autohtoni, organizarea festivalurilor, desfăşurarea întâlnirilor tematice și forumurilor economice. Întâlnirile cu mediul de afaceri au loc cel puțin de 4 ori în an, atunci când au loc ședințele Consiliului Regional pentru Dezvoltare (CRD), membrii cărora sunt și reprezentanții mediului de afaceri. Cooperarea ADR Nord cu APL poate fi apreciată ca una eficientă, manifestându-se prin: acordarea de suport informațional, metodologic și consultativ la elaborarea documentelor strategice, realizarea proiectelor investiționale și organizarea în comun a diferitor evenimente.

În ultimul timp, asociațiile obștești cu sediul în mun. Bălți se orientează tot mai mult spre localitățile din regiune, în timp ce nevoile mediului de afaceri local nu sunt acoperite pe deplin.

Asociațiile înființate în Republica Moldova grupează sub „umbrela” sa cercuri de afaceri din toate domeniile economiei, însă puterea de reprezentare a cercurilor de afaceri este destul de redusă.

6.3. Administrație prietenoasă cu businessul, transparentă și necoruptă

Din cauza nivelului înalt al centralizării pîrghiilor de intervenție în economie și a principalelor surse de venituri a APL, dialogul cu APL este privită de către mediul de afaceri ca una mai puțin eficientă.

Sectoarele economice în care APL poate interveni direct prin stabilirea taxelor locale sunt cele legate de unitățile comerciale și de prestări servicii.

Transparența și activitatea necoruptă reprezintă o prioritate principală în activitatea APL Bălți. Drept rezultat, pe parcursul ultimilor 3 ani APL Bălți este considerată de către experti (IDIS „Viitorul”) ca cea mai transparentă APL din RM.

Anual, înainte de aprobarea bugetului municipal pentru anul viitor, APL organizează regulat consultări publice cu cetățenii, inclusiv agenții economice, care sunt informați prin intermediul anunțului difuzat în mass-media locală și plasat pe saitul primăriei.

Pe pagina web a primăriei este publicată documentația de atribuire pentru achiziții publice, prin care, agentul economic cointeresat are acces gratis la informația cu privire la ofertele de achiziții publice inițiate și procedura de achiziționare. De asemenea, pe pagina web a primăriei sunt publicate contractele de achiziții publice.

Toate ședințele Consiliului mun. Bălți sunt transmise online la postul de televiziune local și înregistrate, iar mass-media locală este foarte activă, inclusiv în reflectarea și abordarea problemelor economiei locale.

Informarea agenților economici despre existența unor programe, proiecte sau evenimente cu tematică economică, se efectuează ocazional, de regulă la cerere și prin poșta electronică. În cadrul primăriei mun. Bălți există o bază de date cu privire la agenții economici care activează în municipiu, însă sursă informațională respectivă este una selectivă și nu cuprinde toți agenții economici. Din aceste considerente, despre oportunitățile existente în participarea la programe și proiecte sunt informați de regulă întreprinderile din localitate care sunt bine cunoscute sau activează de mult timp.

O platformă eficientă de comunicare cu mediul de afaceri sunt întreprinderile organizate de către CCI, filiala Bălți a RM, unde sunt inițiate discuții pe marginea problemelor cu care se confruntă comunitatea de afaceri și identificarea soluțiilor pentru rezolvarea acestora.

6.4. Acces la finanțare

Conform datelor statistice, la situația din 31.12.2019, în mun. Bălți sunt înregistrate 27 de întreprinderi care își desfășoară activitatea de intermedieri financiare, cu excepția activităților de asigurări și ale fondurilor de pensii.

În conformitate cu datele statistice, circa 76,5% din soldul surselor totale de finanțare a sectoarelor economice reprezintă surse proprii, iar 23,5% sunt creditele bancare, împrumuturi și leasing.

Una din principalele surse de finanțare pentru agenții economici din municipiu sunt creditele bancare. Băncile comerciale chiar dacă oferă întreprinderilor o gamă largă de servicii de creditare, acestea sunt orientate în special spre întreprinderile medii și mari. Circa 86,1% din soldul creditelor bancare existent în economia locală, sunt creditele bancare ale întreprinderilor din *industria prelucrătoare, comerțul și tranzacțiile imobiliare*.

O alternativă a sectorului bancar sunt organizațiile de microfinanțare. Ponderea organizațiilor de microfinanțare în finanțarea activităților economice în teritoriu este redusă, fapt determinat de costul relativ înalt al sursei respective de finanțare în comparație cu cel din sectorul bancar.

Dacă în cazul creditelor bancare, ponderea cea mai mare o deține creditele bancare pe termen lung (76,9%), atunci în cazul împrumuturilor, sursa principală de finanțare o reprezintă împrumuturile pe termen scurt (60,1%). După creditele bancare și împrumuturi, alte surse de finanțare la care au acces agenții economici din municipiu sunt leasingul și diferite programe și proiecte de finanțare.

Ponderea leasingului financiar în soldul surselor de finanțare totale, constituie circa 1%, ceea ce înseamnă că sursa respectivă de finanțare este slab dezvoltată în municipiu. Principalul sector economic finanțat prin leasing este *tranzacțiile imobiliare*.

Programele și proiectele de finanțare ar putea constitui o sursă alternativă de finanțare a sectoarelor economice din municipiu, însă participarea agenților economici locali la atragerea acestor surse de finanțare este foarte slabă, fie din cauza lipsei interesului sau fie din cauză lipsei de informare.

Pentru a informa agenții economici locali despre existența programelor și proiectelor de finanțare și de ai motiva să participe în astfel de inițiative, există practica organizării în mun. Bălți a forumurilor, târgurilor și expozițiilor specializate orientate spre sporirea accesului la finanțare, însă, cu părere de rău, nivelul de participare a agenților economici la astfel de evenimente este unul foarte redus.

Principalele bariere ale accesului la finanțarea din contul creditelor bancare și împrumuturilor sunt costul înalt la sursele de finanțare și lipsa gajului.

Deși la nivel național este instituit Fondul de Garantare a Creditelor, care are misiunea de a asigura accesul la finanțare pentru întreprinderile autohtone, gestionat de către ODIMM, agenții economici locali nu aplică la serviciile respective.

6.5. Terenuri și infrastructură

Prețul mediu de arendă a spațiului comercial în municipiul Bălți depinde de zona de amplasare. În centrul orașului, prețul mediu de arendă pentru 1 m² variază de la 5 la 9 euro, în timp ce, în restul zonelor acesta este de la 3 la 5 euro. În ultimii trei ani prețul mediu de arendă a spațiului comercial în municipiu s-a redus cu circa 20%, și continuă să se reducă. La moment în municipiu există destul spațiu comercial liber pentru arendă. O cerere în creștere se atestă pentru spațiile comerciale cu suprafață de la 50 la 100 m².

În sfera de comerț predomină cererea de arendă din partea farmaciilor, rețelelor de magazine alimentare și electrocasnice, de îmbrăcăminte, încălțăminte, telefoane mobile, cosmetice și

detergent, iar în sfera de servicii, din partea sucursalelor băncilor comerciale, agenților de turism, serviciilor de notariat, centrelor de întreținere și deservire auto, obiectelor de reparație a telefoanelor mobile și a tehnicii de calcul.

În sfera de producere există spațiu disponibil în mare parte datorită existenței PI „Răut” și întreprinderilor industriale mari reorganizate și restructurate în întreprinderii mici și mijlocii.

Pentru 1 m² prețul de arendă a terenului se stabilește în funcție de zona de amplasare, pentru zona I – 226,06 lei, zona II – 167,93 lei și pentru zona III – 144,68 lei. Direcția Proprietate Municipală și Relații Funciare din cadrul primăriei mun. Bălți depune tot efortul necesar pentru deetatizarea proprietății și identificarea terenurilor și clădirilor disponibile pentru investiții.

Acordarea în arendă a terenurilor sau în locațiuie a încăperilor municipale se efectuează prin intermediul licitației publice „cu strigare”. Însă, perioada de expunere a unui bun la licitație poate dura și pînă la 2-3 luni, ceea ce aduce la riscul că solicitantul poate să nu mai fie cointeresat în participarea ulterioară la licitația anunțată.

Platformele investiționale și industriale ale municipiului, ZEL „Bălți” și PI „Răut”, sunt mereu deschise pentru investiții, însă potențialul acestora nu este pe deplin valorificat din cauza lipsei investițiilor. Întru atragerea investițiilor și valorificarea acestora, în anul 2017 a fost elaborat un ghid investițional.

În contextul infrastructurii de afaceri slab dezvoltate și valorificate, municipiul Bălți duce lipsa de:	terenuri de tip „Greenfield” și platforme investiționale de tip „Brownfield”.
	•un incubator de afaceri modern care ar asigura durabilitatea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii în teritoriu.
	un parc inovațional care ar accelera procesul de implementare a inovațiilor și a transferului tehnologic în mediul de afaceri local existent.

6.6. Cadrul de reglementare și instituțional

Întru facilitarea procesului de eliberare a actelor permisive ale Autorității Publice Locale, inclusiv pentru antreprenori, în incinta primăriei mun. Bălți este creat ghișeul unic.

Un impact negativ asupra creșterii economice și competitivității mediului de afaceri local îl are modul de reglementare a activităților de întreprinzător la nivel național. Actele normative și legislative ce reglementează activitatea de întreprinzător conțin multe prevederi neclare, fie confuze, uneori se contrazic cu alte prevederi din alte acte normative și legislative.

Adițional, agenții economici locali nu sunt informați despre proiectele de acte legislative și normative ale Autorității Publice Centrale propuse de modificare sau aprobare. Respectiv nu există un feed-back din partea mediului de afaceri local cu privire la aprobarea și modificare unor acte legislative și normative care ar influența direct sau indirect activitatea economică a acestora.

O altă constrîngere în calea desfășurării afacerilor o reprezintă instabilitatea politică bugetar-fiscală, care afectează negativ strategia și politica investițională pe termen mediu și lung a companiilor mari din municipiu.

Prezența CCI filiala a RM, Bălți și Asociației Femeilor de Afaceri din Bălți ar putea reprezenta pentru mediul de afaceri adevărate centre și surse de informare, asistență și instruire în ce privește lupta cu corupția și altor probleme existente, inclusiv problema concurenței neloiale.

La nivel local este elaborat și aprobat Planul strategic local de acțiuni anticorupție a primăriei municipiului Bălți, prin care s-a identificat 4 domenii importante vulnerabile la acte de corupție în cadrul primăriei, acestea fiind: Activități de administrare a patrimoniului public; Achiziții

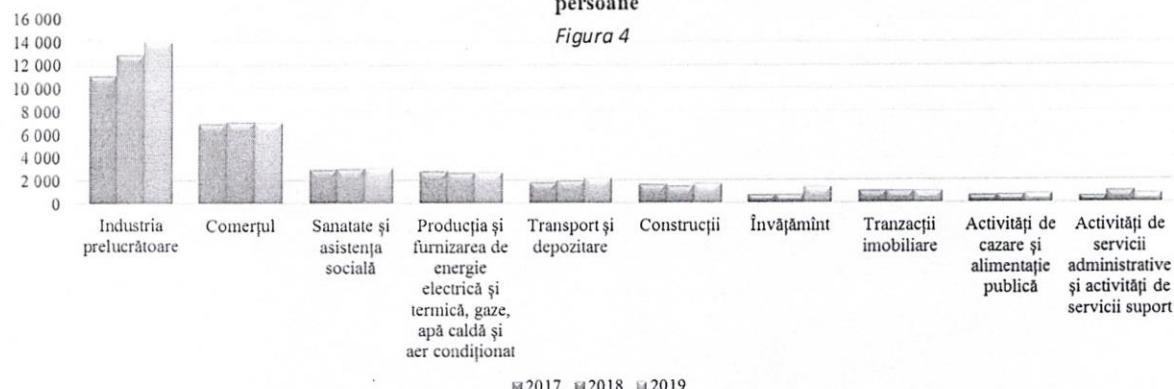
publice de mărfuri, servicii și lucrări; Gestiunea serviciilor publice; Managementul resurselor umane și Managementul finanțier.

6.7. Abilități și capital uman, Incluziune

Conform datelor statistice la situația din 31.12.2019, numărul salariaților angajați în sectoarele economice ale municipiului a constituit 37 212 persoane sau în creștere cu 14,5 % față de anul 2017. Sectoarele economice cu cel mai mare număr al populației angajate pe anii 2017-2019 sunt următoarele:

Dinamica numărului mediu de salariați în principalele domenii ale mun. Bălți pe anii 2017-2019, persoane

Figura 4

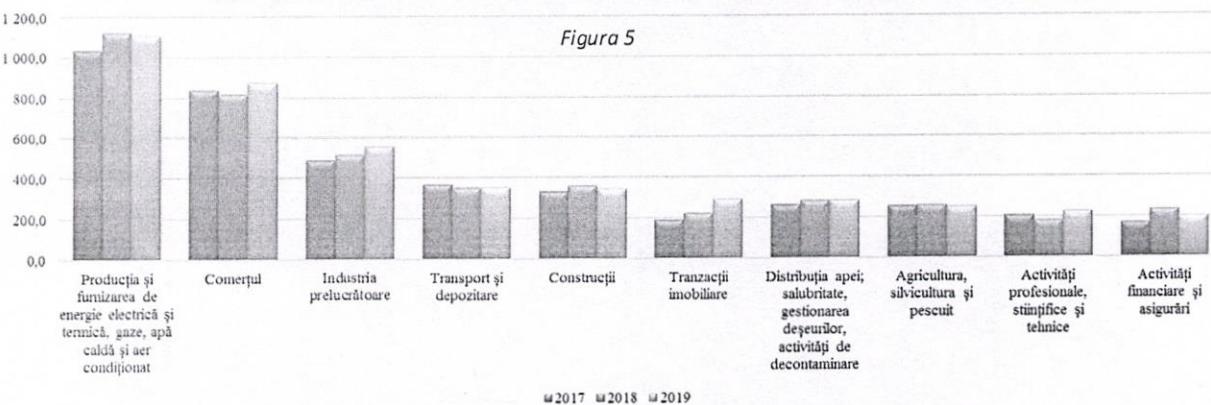

Cîștigul salarial mediu lunar al unui angajat în mun. Bălți pe anul 2019 a constituit 7 188,9 lei sau în creștere cu 28,1 % față de anul 2017 (5 613,1 lei). Comparativ, salariul mediu lunar al unui angajat în municipiu este mai mic cu 2,3 % decât salariul mediu lunar pe țară, și mai mare cu 21,7% decât salariul mediu lunar pe regiune. Raportat la cursul valutar oficial al BNM la situația din 31.12.2019, salariu mediu lunar în mun. Bălți constituie 373,2 euro sau 417,7 dolari SUA.

Productivitatea medie a unui salariat în economia mun. Bălți pe anii 2017-2019 este următoarea:

Dinamica productivității medii a unui salariat în principalele domenii ale mun. Bălți pe anii 2017-2019, mii lei

Figura 5

Conform datelor DOFM Bălți, pe parcursul anului 2019 numărul șomerilor înregistrați în sectoarele economice din mun. Bălți a constituit 796 persoane, în timp ce numărul locurilor libere înregistrate au fost de 3 023 persoane. În comparație cu anul 2018, numărul șomerilor s-a micșorat cu 226 persoane sau cu 22,11%, iar numărul locurilor de muncă libere înregistrate s-au diminuat cu 896 persoane sau cu 22,86%. Cauza principală fiind migrația.

La situația din 01.01.2020, în căutarea unui loc de muncă se aflau 276 șomeri înregistrați, fiecare al doilea fiind disponibilizat de la unitățile economice. Din numărul total de șomeri, 52,9 la sută o constituie femeile. Circa 4,4% din șomerii înregistrați de la începutul anului beneficiază de

ajutor de şomaj, mărimea medie a căruia a fost în luna decembrie 2019 de 2 218,7 lei. La un loc liber de muncă, anunțat de către întreprinderi, reveneau în medie 0,2 şomeri.

Discrepanța dintre cererea pentru forță de muncă și oferta de specialiști se observă la de toate nivelurile. Cauza principală este migrarea populației peste hotare, ca rezultat al lipsei locurilor de muncă conform pregătirii, salariilor mici care nu corespund nivelului de trai, lipsa stagiului de muncă care-l înaintează angajatorul și limita de vîrstă. Angajatorii solicită specialiști cu studii corespunzătoare locurilor de muncă, bine pregătiți, calificați și cu practică de muncă.

Datorită existenței a 5 școli profesionale, 6 colegii și o instituție de învățămînt superior de stat, municipiul Bălți dispune de o bază excelentă pentru dezvoltarea resurselor umane și asigurarea întreprinderilor locale cu forță de muncă calificată.

În localitate există practica implementării sistemului dual de instruire pentru agenții economici. O practică de succes în sistemul dual de învățămînt este prezent la ÎCS „DRA Draexlmaier Automotive”. La moment, întreprinderea are încheiat un acord de colaborare din 01.12.2014 cu Universitatea de Stat „Alecu Russo” în pregătirea specialiștilor de înaltă calificare – absolvenți ai specialității „Inginerie și management în transportul auto”. De asemenea, sistemul dual de instruire pentru agenții economici din municipiu și partenerii este promovat în instituțiile de învățămînt profesional tehnic.

Cu toate acestea, dialogul între instituțiile de învățămînt și mediul de afaceri local este unul slab, iar agenții economici nu au încredere în sistemul de învățămînt actual și manifestă o poziție pasivă de a veni cu unele oferte concrete pentru a îmbunătăți situația în domeniul asigurării cu forță de muncă calificată. Aceasta poate fi justificată de pregătirea joasă a tinerilor specialiști și baza tehnico-materiale învechită a instituțiilor de învățămînt.

APL Bălți este cointeresată în stoparea migrației în rîndul tinerilor specialiști și motivarea acestora de a rămîne și activa în localitate. În acest sens, primăria mun. Bălți a identificat mai multe construcții neutilizabile care aparțin școlilor profesionale, colegilor și instituției de învățămînt superior de stat, și a înaintat o adresare către Guvernul RM de a transmite clădirile respective la balanța primăriei pentru a asigura tinerii specialiști cu locuințe sociale.

6.8. Poziționare externă și marketing

Municipiul Bălți a fost permanent poziționat că o localitate deschisă pentru cooperare și stabilirea relațiilor de parteneriat profitabile pentru toate părțile.

La moment, APL are încheiate 35 de acorduri de cooperare, inclusiv 10 acorduri de înfrâptire cu alte orașe din diverse țări.

Cu toate acestea, acordurile de cooperare existente nu reprezintă o oportunitate pentru mediul de afaceri local de a se promova pe piețele externe și de a identifica parteneriate de afaceri cu agenții economici din țările respective. În acest sens, unica platformă de promovare și stabilire a relațiilor de parteneriate pentru agenții economici din teritoriu constituie expozițiile și formurile economice.

La expozițiile și formurile economice internaționale în ultimii ani se bucură de suport din partea Agenției de Investiții cel mai mult întreprinderile cu capital străin din industria textilă, industria constructoare de mașini și industria echipamentelor electrice din municipiu, cu alte cuvinte, întreprinderile din industriile cu valoare adăugată înaltă și întreprinderile potențial înalt de export.

Principala platformă de promovare a întreprinderilor din teritoriu cu capital autohton rămîne a fi expo-tîrgurile organizate la nivel local de către filiala Bălți, CCI a RM, în parteneriat cu APL și agenții economici locali și din regiune.

Cu toate că municipiul Bălți reprezintă principală piață de desfacere a regiunii de nord, în localitate nu există un centru expozițional modern destinat organizării expo-tîrgurilor și

promovării producătorilor autohtoni. Organizarea expo-țîrgurilor se efectuează în holarile casei municipale de cultură și teatrului național Vasile Alecsandri, care evident nu sunt potrivite pentru astfel de activități.

Din aceste considerente, producătorii autohtoni cu bugete modeste și nou înființate întîmpină dificultăți în intrarea și promovarea pe piața internă și externă, iar în rezultat are de suferit mediul de afaceri local.

În contextul dificultăților menționate, competitivitatea producătorilor autohtoni și a mediului de afaceri local este puternic amenințată de concurența externă și internă, fapt ce lovește direct asupra economiei și bunăstării municipiului. Din acest motiv se impune necesitatea creării unei platforme accesibile și eficiente de promovare și poziționare pe piața internă și externă pentru antreprenorii locali.

Cu toate avantajele competitive puternic evidențiate, atraktivitatea investițională a municipiului Bălți este puternic diminuată din cauza infrastructurii fizice învechite și uzate, care se înrăutățește tot mai mult din lipsa investițiilor pentru realizarea lucrărilor de modernizare și reabilitare a acesteia.

În acest sens, uzura suprafeței drumurilor și a sistemului de apă și canalizare din municipiu constituie 80%, și respectiv 55%-60%, iar unele elemente constructive și tehnici de inginerie interioară a blocurilor locative, construite cu 20-60 ani în urmă, au ajuns la 100% uzură.

O problemă suplimentară care afectează esențial atraktivitatea investițională a municipiului este înrăutățirea situației ecologice din cauza lipsei unei uzine de prelucrare a deșeurilor menajere.

6.9. Impactul pandemiei Covid-19 asupra economiei municipiului Bălți

Pierderile și cheltuielile bugetului municipal cauzate de sistarea temporară a activităților economice, de la instituirea stării de urgență și pînă la situația din 31.06.2020, au constituit 43,6 mil. lei, inclusiv: 23,1 mil. lei din impozitul pe venit, 9,1 mil. lei din taxele locale, 1,5 mil. lei din taxa pentru patenta de întreprinzător.

Activitățile de comerț, cazare, alimentație publică și transport au fost primele sectoare ale municipiului lovite dur de criza provocată de noul virus. Unda de soc a fost resimțită și în alte domenii ale economiei precum industria prelucrătoare, domeniul construcțiilor și serviciile publice.

Conform datelor statistice, cifra de afaceri în industria prelucrătoare, pe perioada martie-mai a anului 2020, s-a diminuat cu 18,3% sau cu 512,7 mil. lei, iar cele mai afectate sectoare ale industriei prelucrătoare au fost:

- fabricarea articolelor de îmbrăcăminte cu 21,9%
- fabricarea de articole de lenjerie de corp cu 23,3%
- fabricarea produselor minerale nemetalice cu 20,5%;
- industria alimentară cu 4,5%.

Dat fiind daptul că cu excepția comerțului en-gros și a comerțului cu amînuntul a produselor alimentare, a produselor farmaciutice și a produselor petroliere, a fost sistată activitatea tuturor unităților comerciale pe perioada stării de urgență, sfera comerțului din municipiu a fost una din celele mai afectate domenii ale economiei locale.

În prezent foarte multe întreprinderi din diferite domenii ale economiei sunt în situație de criză și este probabil că multe dintre ele nu vor rezista și vor falimenta. Cele mai vulnerabile în acest sens sunt întreprinderile din sfera comerțului și industria prelucrătoare care constituie 42,8% și

respectiv 9,7% din întreprinderile sectorului ÎMM-urilor al municipiului. Pentru unele din ele pandemia deja s-a dovedit a fi fatală.

Printre principalele efecte negative pe care le simt antreprenorii locali ca urmare a pandemiei pot fi menționate următoarele:

- diminuarea cererii la produse și servicii;
- restrîngerea activității economice;
- disponibilizarea salariaților;
- apariția cheltuielilor și costurilor suplimentare;
- lipsa materiei prime și/sau perturbații în lanțul logistic;
- întîrzieri la plata furnizorilor și dificultăți în executarea obligațiilor de plată;
- reorganizarea și schimbarea vectorului de dezvoltare al întreprinderii;
- lipsa contractelor comerciale pe termen mediu și lung și asigurarea durabilității afacerii;
- înghețarea sau amînarea planurilor investiționale.

În rezultat, pandemia Covid-19 lovește puternic asupa competitivității și atractivității mediului de afaceri local, care riscă să ducă la o stagnare economică profundă în următorii ani.

În contextul actualei conjuncturii economice care se conturează la nivel mondial, se impune necesitatea alinierii mediului de afaceri local la noile cerințe ale pieței și necesitatea accelerării transferului tehnologic în eficientizarea proceselor de formare a costului serviciilor și bunurilor fabricare pentru asigurarea unui mediu economic durabil și consolidat.

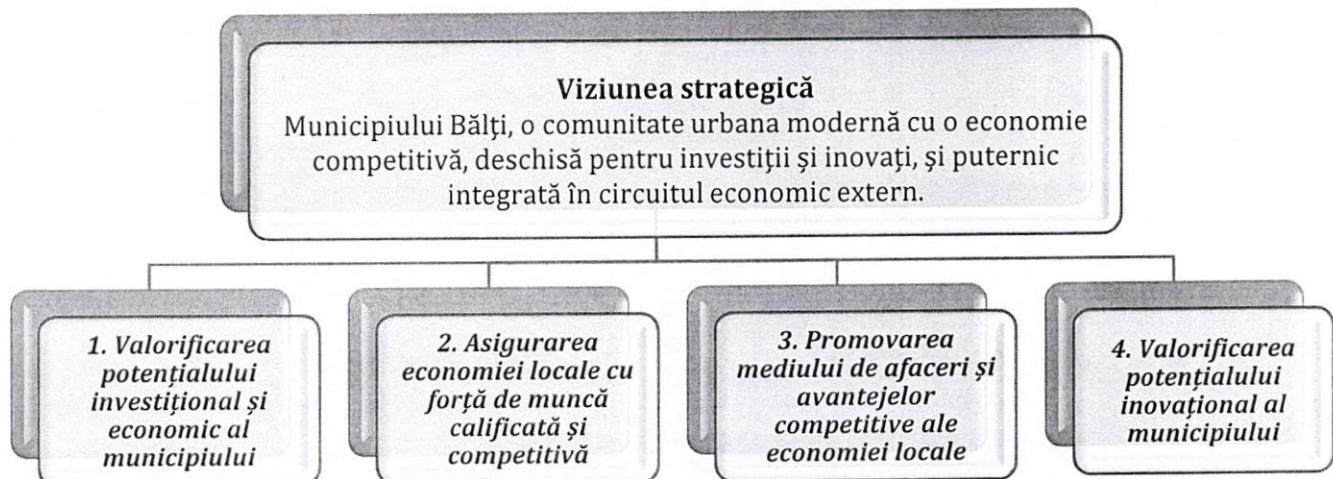
Respectiv, sectoare economice noi, care nu erau importante pentru economia locală înainte de epidemie și au devenit potențiali poli de creștere în situația post-COVID-19, sunt:

- Activități de servicii în tehnologia informației;
- Activități de outsourcing, **inclusiv în prestarea serviciilor publice municipale**;
- Activități de preparare și distribuire a produselor în regim catering;
- Activități de transport și logistică.

7. Analiza SWOT

<i>Puncte tari</i>	<i>Puncte slabe</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Cea mai transparentă APL din RM. • Activitatea antreprenorială intensă și înalt diversificată. • Prezența Zonei Economice Libere „Bălți” și Parcului Industrial „Răut”. • Principala piață de desfacere la nivel regional. • Economia locală puternic industrializată și specializată în domenii cu valoare adăugată înaltă și potențial de export. • Existența ghișeului unic pentru eliberarea actelor permisive ale Autorității Publice Locale. • Infrastructura de transport dezvoltată. 	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructura de susținere afacerilor slab dezvoltată (lipsa incubatoarelor de afaceri, parcilor tehnologice/științifice, centrelor de business și consulanță). • Lipsa forței de muncă calificate în conformitate cu cerințele actuale de piață. • Nivelul redus de inovare și transfer tehnologic. • Potențialul turistic nevalorificat. • Lipsa eficienței gestionarea proprietății municipale și prestarea serviciilor publice. • Lipsa terenurilor de tip „Greenfield” și platformelor investiționale de tip „Brownfield”, inclusiv din proprietatea municipală. • Lipsa accesului la transportul public electric de pasageri în unele regiuni ale municipiului și în suburbiile acestuia.
<i>Oportunități</i>	<i>Riscuri</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructură de învățămînt dezvoltată (universități, colegii și școli profesionale). • Prezența forței apte de muncă. • Prezența în apropierea mun. Bălți a unor furnizori importanți de materie primă pentru sectorul industrial alimentar. • Existența acordurilor de colaborare încheiate cu Camera de Comerț și Industrie a RM și AO „Asociația Femeilor de Afaceri din municipiul Bălți”. • Existența realțiilor de cooperare și înfrățire cu alte orașe din diverse țări. 	<ul style="list-style-type: none"> • Migrația forței de muncă tinere și apte de muncă. • Instabilitatea politicii bugetar-fiscale pe termen mediu și lung. • Incertitudinea cu privire la evoluția pandemiei COVID 19 și efectul măsurilor întreprinse la nivel central asupra economie locale. • Impunerea unor noi cerințe și restricții obligatorii în activitatea comercială internă și externă a agenților economici în contextul pandemiei COVID-19. • Lipsa voinței politice la nivel central în susținerea APL Bălți în dezvoltarea unor domenii economice prioritare pentru localitate, determinate de menținerea concentrării enorme a activităților economice respective în capitală.

8. Viziunea și obiectivele

9. Planul de acțiuni

Elementele constituutive	Obiectivele cheie	Ațiuni / Idei de proiect	Durata (inceput / sfîrșit)	Partenerii implicați	Costul estimat	Produse (outputs), indicatori și între	Rezultate (outcomes)
1. Valorificare a potențialului investițional și economic al municipiului	1.1. Crearea/ construirea unui centru de susținere a afacerilor.	2020-2022	CCJ a RM, Primăria mun. Bălți, parteneri interni și externi de dezvoltare.	3 200 000 Euro/64,0 mil. lei	<ul style="list-style-type: none"> Servicii de consultanță și ghidare accesibile pentru start-uri și antreprenori (număr servicii create, număr beneficiari); Spații de coworking și închiriere amenajate pentru potențiali rezidenți (suprafață totală, m²); Organizarea și desfășurarea expo-târgurilor universale și specializate, precum și a evenimentelor de promovare (număr). 	<ul style="list-style-type: none"> Antreprenorii tineri și cei interesați de dezvoltare beneficiază de servicii de suport (consultanță, mentorship, spații) de calitate. 	
	1.2. Crearea Centrului de Resurse pentru incluziune socială și profesională.	2020-2022	Asociația Femeilor de Afaceri din mun. Bălți; Primăria mun. Bălți; Întreprinderea socială "CREDEM-Eco".parteneri interni și externi de dezvoltare.	380 000 Euro/7,6 mil. lei	<ul style="list-style-type: none"> Un Centru de resurse pentru integrare socială și muncă funcțional; Cel puțin 1000 persoane informate privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități; Cel puțin 150 persoane din categoria defavorizate, instruite în dezvoltare personală, abilități de comunicare și relaționare. Cel puțin 25 persoane din categoria defavorizate, inclusiv persoane cu dizabilități, angajate în cîmpul muncii. Cel puțin 25 persoane din categoria defavorizate, inclusiv persoane cu abilități reduse au o sursă de venit stabilă. 	<ul style="list-style-type: none"> Sporirea gradului de incluziune socială a persoanelor din categoria social vulnerabile, inclusiv a persoanelor cu dizabilități; Cresterea numărului de persoane din categorii defavorizate, inclusiv persoane cu dizabilități, angajate în cîmpul muncii; Cresterea calității vietii a persoanelor din categoria defavorizate, inclusiv persoane cu abilități reduse și a familiilor lor. 	

*Plan de dezvoltare economică locală
a municipiului Bălți*

<p>1.3. Crearea HUB-ului de suport pentru lansarea și dezvoltarea afacerilor (Start&Grow HUB-3121)</p> <p>Asociația semilor de Afaceri din mun. Bălți, APL Bălți, Institutii de învățământ din mun. Bălți, inclusiv licee, colegii, școli profesionale, AOFM, USARB, parteneri interni și externi de dezvoltare.</p> <p>250 000 Euro/5,0 mil. lei</p> <ul style="list-style-type: none"> • Un HUB de suport pentru lansarea și dezvoltarea afacerilor funcțional; • Cel puțin 1000 tineri cunosc oportunitățile de lansare a afacerii proprii. • Cel puțin 300 de tineri participă la programe de instruire, consultanță și mentorat, organizate în cadrul HUB-ului.. • Cel puțin 30 de afaceri sunt inițiate cu suportul expertilor din cadrul HUB-ului • Cel puțin 3 showroom-uri pentru afaceri din domeniul agroalimentar, beauty și fashion oferă spațiu de promovare a afacerilor create cu suportul HUB-ului • Cel puțin 4 expoziții virtuale sunt organizate anual. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sporirea gradului de motivare a tinerilor privind decizia de a lansa propria afacere; • Creșterea numărului de de afaceri care se lansează și activează; • Creșterea nivelului de comunicare dintre mediul de afaceri și reprezentanții instituțiilor de stat.
<p>1.4. Îmbunătățirea calității serviciilor transportului public electric și modernizarea parcului de troleibuze în oraș.</p>	<p>Primăria mun. Bălți; Întreprinderea municipală Direcția de Troleibuze. Parteneri interni și externi de dezvoltare.</p> <p>2 500 000 Euro / 50,0 mln. MDL</p>

2. Asigurarea economiei locale cu forță de muncă calificată și competitivă	2.1 Organizarea evenimentelor de informare/conferințe de presă (prim intermediul tîrgurilor locurilor de muncă și on-line, seminarelor informative și de intruire) cu privire la serviciile și măsurile de ocupare a forței de muncă, situația pe piața muncii la nivel teritorial.	2020-2022	DOFM mun. Bălți, mass media, agenții economici.	-	• Numărul evenimentelor de informare și ghidare organizate	• Populația informată despre serviciile și măsurile de ocupare a forței de muncă.																																	

	3.2. Editarea revistei „Bălți - regiune atrăgătoare”.	2020-2022	Camera de Comerț și Industrie, filiala Bălți, agenți economici, parteneri interni și externi de dezvoltare.	7 500 Euro /0,15 mil. lei	<ul style="list-style-type: none"> • Număr de ediții publicate • Informație despre cei mai buni agenți economici din regiune, cointeresanți în consolidarea pozițiilor piețele traditionale, cucerirea noilor arii de răspândire a produselor și serviciilor și în realizarea proiectelor investiționale. 	
	3.3. Crearea pe pagina web a primăriei mun. Bălți a unei secțiunii dedicate dezvoltării economiei locale.	2020-2022	Primăria mun. Bălți. parteneri interni și externi de dezvoltare.	-	<ul style="list-style-type: none"> • Informație utilă privire la evenimentele economice planificate, programele și proiectele existente pentru dezvoltarea mediului de afaceri local, modificările efectuate în altele legislative și normative legate de mediu de afaceri, analizele efectuate a economiei locale, ect. 	<ul style="list-style-type: none"> • Evenimentele economice planificate, programele și proiectele existente pentru dezvoltarea mediului de afaceri local, modificările efectuate în altele legislative și normative legate de mediu de afaceri, analizele efectuate a economiei locale, ect.
4.	4.1. Dezvoltarea proiectului „Crearea în mun. Bălți a Centrului de inovare și transfer tehnologic (CITT) din Regiunea de Dezvoltare Nord (RDN)” (actualizarea documentației tehnice necesare, implementarea proiectului).	2020-2022	Aplicantul/Partener lider: Primăria mun. Bălți, Partenerii: Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Ministerul Economiei și Infrastructurii, Agenția de Dezvoltare Regională Nord, Proiectul de competitivitate al USAID Moldova, Asociația națională a companiilor din domeniul TIC, Asociația patronală din industria prelucrătoare, Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți.	1 877 089,5 Euro / 37,5 mil. lei: • 28,5 mil. lei (FNDR); • 9,04 mil. lei (USAID), Guvernul Suediei, UK Aid.	<ul style="list-style-type: none"> • 1 Centru cu suprafață totală de 60/54 m²) finisat și conectat la electricitate, rețeaua de apă și canalizare, rețeaua Internet și alte telecomunicații; • 1 Structura de management a centrului de inovare și transfer tehnologic instituită în baza Regulamentului de funcționare 10 start-up inițiate în cadrul Centrului. 	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructură de cercetare, inovare și transfer tehnologic dezvoltată și expusă valorificării; • Condiții favorabile pentru dezvoltarea start-up-ilor în domeniul afacerilor innovative create; • Creșterea valorii adăugate prin promovarea know-how-ului în domeniul tehnologilor moderne; • Creșterea atracției RDN pentru atragere în zonă a investițiilor vizate.

	4.2. Organizarea de forumuri tematic pe domeniile IT și Inginerie.	2020-2022	<i>ACETI, APL Bălți, Institutii de învățământ din mun. Bălți, inclusiv licee, colegii, școli profesionale, USARB.</i>	<i>Vor fi identificate pe parcurs dependentă de situația epidemiologică, forma va fi adaptată la situația la zi;</i>	<ul style="list-style-type: none"> • 2 forumuri de orientarea profesională în domeniul IT și inginerie cu implicarea a cel puțin 250 tineri preuniversitari (în dialogului între specialiștii calificați pentru identificarea modalităților de accelerare a ritmurilor de creștere a sectorului IT și inginerie în mun. Bălți. • Intensificarea
	4.3. Efectuarea studiului privind identificarea calificărilor necesare pentru angajații din domeniul IT și inginerie din întreprinderile mun. Bălți.	2020-2021	<i>ACETI, APL Bălți, Institutii de învățământ din mun. Bălți, inclusiv licee, colegii, școli profesionale, USARB.</i> <i>Parteneri interni și externi de dezvoltare.</i>	<i>3 500 USD/70,0 mii lei</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Acord de cooperare în domeniul efectuării studiului despre identificarea calificărilor în domeniul IT și inginerie pentru angajații din întreprinderile mun. Bălți • Numărul de companii din mun. Bălți interogate cu referire la profilul calificărilor necesare în domeniul IT și inginerie; • Numărul de specialiști calificați din domeniul IT și inginerie care activează în întreprinderile din mun. Bălți • Numărul de specialiști calificați din domeniul IT și inginerie necesari pentru întreprinderile din mun. Bălți • Lista de competențe necesare din domeniul IT și inginerie solicitate la întreprinderile din mun. Bălți.

10. Schema de finanțare a acțiunilor prioritare

Acțiuni	Costul estimativ	Sursele de finanțare			Lacune de finanțare	Remarci
		Bugetul local	Bugetele nivelurilor superioare	Business	Donatori	
1.1. Crearea/construirea unui centru de susținere a afacerilor.	3 200 000 Euro/64,0 mil. lei	Suport tehnic	-	-	100%: 3,2 mil. Euro /64,0 mil. lei	100%: 3,2 mil. Euro /64,0 mil. lei
1.2. Crearea Centrului de Resurse pentru incluziune socială și profesională.	380 000 Euro/7,6 mil. lei	Asigurare cu spațiu pentru desfășurarea activităților	-	-	100%: 380 000 Euro/7,6 mil. lei	100%: 380 000 Euro/7,6 mil. lei
1.3. Crearea HUB-ului de suport pentru lansarea și dezvoltarea afacerilor (Start&Grow HUB-3121)	250 000 Euro/5 mil. lei	Asigurare cu spațiu pentru amplasarea HUB-ului	-	-	100%: 250 000 Euro/5,0 mil. lei	100%: 250 000 Euro/5,0 mil. lei
1.4. Îmbunătățirea calității serviciilor a transportului public electric și modernizarea parcului de troleibuze în oraș.	2 500 000 Euro/50,0 mln. MDL	Acordarea garanțiilor pentru angajarea împrumutului	-	-	2 500 000 Euro/50,0 mln. MDL	2 500 000 Euro/50,0 mln. MDL
3.1. Editarea catalogului producătorilor de mărfuri și servicii din regiunea Bălți "MANAGER".	10 000 Euro/0,2 mil. lei	Suport tehnic	-	3 500 Euro/0,7 mil. lei	65%: 6 500 Euro/0,13 mil. lei	65%: 6 500 Euro/0,13 mil. lei
3.2. Editarea revistei „Bălți-regiune atrăgătoare”.	7 500 Euro/0,15 mil. lei	Suport tehnic	-	2 625 Euro/0,5 mil. lei	65%: 4 875 Euro/0,1 mil. lei	65%: 4 875 Euro/0,1 mil. lei
4.1. Dezvoltarea proiectului „Crearea în mun. Bălți a Centrului de inovare și transfer tehnologic (CITT) din Regiunea de Dezvoltare Nord (RDN) (actualizarea documentației tehnice necesare, implementarea proiectului).	1,9 mil. Euro/37,5 mil. lei	Suport tehnic	-	(USAID, Guvernul Suediei, UK Aid)	24%, 9,0 mil. lei	1 877 089,5 Euro/ 37,5 mil. lei
						Lurările construcție a centrului sunt lansate în semestrul II al anului 2020.

4.2. Organizarea de forumuri tematic pe domeniile IT și Inginerie.	Vor fi identificate pe parcurs	Suport tehnic	-	-	Vor fi identificate pe parcurs	Vor fi identificate pe parcurs	Primul forum de orientare profesională în IT a avut loc pe 18 mai, anul 2019, la Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți, care a reunit spicheri de la renumite companii și asociații din țară și de peste hotare.
4.3. Efectuarea studiului privind identificarea calificărilor necesare pentru angajatii din domeniul IT și inginerie din întreprinderile mun. Bălți	3 500 USD/ 70,0 mii lei	Suport tehnic	-	-	100%: 3 500 USD/ 70,0 mii lei	100%: 3 500 USD/ 70,0 mii lei	Valorificarea colaborării Asociației pentru Dezvoltarea Comunicațiilor Electronice și Tehnologilor Inovaționale cu Proiectul de Competitivitate.

11. Planul de monitorizare a activităților

Obiective cheie	Acțiuni / Idei de proiect	Output (rezultate finale)	2020	2021	2022	Semestrul I	Semestrul II
			Semestrul I	Semestrul II	Semestrul I		
1. Valorificarea potențialului investitional și economic al municipiului	1.1. Crearea/construirea unui centru de susținere a afacerilor.	• Amenajarea spațiului pentru desfășurarea expozițiilor; sălilor de sedințe/conferințe pentru organizarea și petrecerea simpozioanelor, întâlnirilor B2B, cursurilor de pregătire antreprenorială profesională a agentilor economici; crearea unui business-incubator performant.	Crearea grupului de lucru și inițierea discuțiilor cu privire la crearea /construirea centrului de susținere a afacerilor în municipiu Bălți.	Elaborarea și avizarea proiectului tehnic;	Indentificarea donatorilor și surselor de finanțare a lucrărilor de construcție a centrului.	Lansarea lucrărilor de construcție a centrului.	Realizarea lucrărilor de construcție a centrului.

<p>1.2. Crearea Centrului de Resurse pentru incluziune socială și profesională.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Afaceri sociale înregistrată 25 persoane din categoria inclusiv persoane cu dizabilități, angajate în cîmpul muncii. Cel puțin 25 persoane din categoria defavorizate, inclusiv persoane cu abilități reduse sau stabilă. Angajarea în câmpul muncii a cel puțin 10 persoane cu dizabilități și asistarea lor la locul de muncă. 	<p><i>Identificarea potențialilor angajați ai întreprinderii Sociale; Orientarea profesională și formarea persoanelor cu abilități reduse care doresc să obțină o calificare sau o recalificare profesională.</i></p>	<p><i>Promovarea afacerii sociale, pentru identificarea clientilor și asigurarea veniturilor;</i></p> <p><i>Certificarea profesională a beneficiarilor proiectului.</i></p>	<p><i>Promovarea afacerii sociale, pentru identificarea clientilor și asigurarea veniturilor;</i></p> <p><i>Dezvoltarea afacerii sociale, pentru identificarea clientilor și asigurarea veniturilor;</i></p>	<p><i>Promovarea afacerii sociale, pentru identificarea clientilor și asigurarea veniturilor.</i></p> <p><i>Dezvoltarea afacerii sociale, pentru identificarea clientilor și asigurarea veniturilor;</i></p> <p><i>Aplicarea la diferite programe de granturi/proiecte privind lansarea altor domenii de afacere, în dependență de abilitățile de muncă ale persoanelor cu dizabilități, beneficiari ai proiectului.</i></p> <p><i>Identificarea sursei de finanțare pentru extinderea activităilor afacerii sociale;</i></p> <p><i>Crearea locurilor noi de muncă.</i></p>
--	---	---	---	--	---

<p>1.3. Crearea HUB-ului de suport pentru lansarea și dezvoltarea afacerilor (Start&Grow HUB-3121)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Un HUB de suport pentru lansarea și dezvoltarea afacerilor funcțional; • Cel puțin 1000 tineri cunosc oportunitățile de lansare a afacerii proprii. • Cel puțin 300 de tineri participă la programe de instruire, consultanță și mentorat, organizate în cadrul HUB-ului. • Cel puțin 30 de afaceri sunt inițiate cu suportul expertilor din cadrul HUB-ului • Cel puțin 3 showroom-uri pentru afaceri din domeniul agroalimentar, beauty și fashion oferă spațiu de promovare a afacerilor create cu suportul HUB-ului • Cel puțin 4 expoziții virtuale sunt organizate anual. 	<p><i>Identificarea resurselor pentru înființarea HUB-ului.</i></p> <p><i>Identificarea personalului, care va activa în incinta HUB-ului;</i></p> <p><i>Promovarea serviciilor HUB-ului pentru identificarea potențialilor beneficiari.</i></p> <p><i>Aplicarea la diferite categorii de beneficiari:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>elevi, studenți, tineri antreprenori sau antreprenori cu experiență;</i> <i>Aplicarea la diferite programe de granturi/ proiecte pentru diversificarea gamei de servicii prestate de HUB.</i> <i>Aplicarea la diferite programe de granturi/ proiecte pentru diversificarea gamei de servicii prestate de HUB</i> <p><i>Semnarea contractelor de colaborare cu experti din diferite domenii, solicitate de beneficiari.</i></p>	<p><i>Promovarea serviciilor HUB-ului pentru identificarea potențialilor beneficiari;</i></p> <p><i>Organizarea de activități pentru diferite categorii de beneficiari:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>elevi, studenți, tineri antreprenori sau antreprenori cu experiență;</i> <i>Aplicarea la diferite programe de granturi/ proiecte pentru diversificarea gamei de servicii prestate de HUB.</i> 	<p><i>Organizarea de activități pentru diferite categorii de beneficiari:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>elevi, studenți, tineri antreprenori sau antreprenori cu experiență;</i> <i>Aplicarea la diferite programe de granturi/ proiecte pentru diversificarea gamei de servicii prestate de HUB.</i>
--	--	---	---

1.4. Îmbunătățirea calității serviciilor transportui public electric și modernizarea parcului de troleibuze în oraș.	<ul style="list-style-type: none"> Parcul de troleibuze din mun. Bălți reabilitat și modernizat prin achiziționarea a 10 troleibuze noi cu podea joasă, cu curs autonom (baterii cu posibilități de încărcare). 	<p>Selectarea și contractarea consultantelor pentru implementarea proiectului investițional;</p> <p>Ejecțuarea licitației publice pentru achiziționarea troleibuzelor.</p> <p>Contractarea companiei producătoare de troleibuze.</p>	Lansarea proiectului investițional prin punerea în circulație a troleibuzelor.	-
2. Asigurarea economiei locale cu forță de muncă și calificată și competitivă	<p>2.1 Organizarea evenimentelor de informare/conferințe de presă (prin intermediul tîrgurilor locurilor de muncă și on-line, seminarelor informative și de intruire) cu privire la serviciile și măsurile de ocupare a forței de muncă, situația pe piața muncii la nivel teritorial</p>	<p>Circa 50 seminare de informare organizate și 12 Campanii de informare organize.</p>	Organizarea seminarelor și companiilor de informare.	Organizarea seminarelor și companiilor de informare.
	<p>2.2 Ocuparea tinerilor (cu vîrstă cuprinsă între 16-29 ani) prin organizarea activităților de informare și ghidare în carieră în cărări în școli</p>	<ul style="list-style-type: none"> Peste 200 tineri vârstă de 16-29 ani înregistrați și peste 50 tineri ocupati în activități de informare și ghidare în carieră 	Organizarea activităților de informare și ghidare în carieră în școli.	Organizarea seminarelor și companiilor de informare.

	în scopul implicării în serviciu și măsuri de ocupare				
3. Promovarea mediului de afaceri și avantajelor competitive ale economiei locale	<p>3.1. Editarea catalogului producătorilor de mărfuri și servicii din regiunea Bălți „MANAGER”.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Informație utilă despre agenții economici din toate domeniile economiei locale ce produc mărfuri, produse alimentare sau prestează servicii și activează în municipiul Bălți.</i> <p>3.2. Editarea revistei „Bălți-regiune atrăgătoare”.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Informație despre cei mai buni agenți economici din regiune, cointeresanți în consolidarea pozițiilor pe piețele tradiționale, cucerirea noilor arii de răspândire a produselor și serviciilor și în realizarea proiectelor investiționale.</i> <p>3.3. Crearea pe pagina web a primăriei mun. Bălți a unei secțiunii dedicate dezvoltării economiei locale.</p>	<p><i>Crearea grupului de lucru; Elaborarea machetului; Pregătirea informației, care va fi inclusă în catalog.</i></p> <p><i>Crearea grupului de lucru; Elaborarea machetului; Studierea mediului de afaceri regional pentru introducerea lor în revistă.</i></p> <p><i>Elaborarea structurii secțiunii economice și stabilirea informației relevante necesare a fi plasată pe site.</i></p>	<p><i>Editarea catalogului; Promovarea catalogului.</i></p> <p><i>Mentenanță, asigurarea durabilității.</i></p> <p><i>Promovarea catalogului.</i></p> <p><i>Mentenanță, asigurarea durabilității.</i></p> <p><i>Promovarea catalogului.</i></p> <p><i>Mentenanță, asigurarea durabilității.</i></p>	<p><i>Promovarea catalogului.</i></p> <p><i>Mentenanță, asigurarea durabilității.</i></p> <p><i>Promovarea catalogului.</i></p> <p><i>Mentenanță, asigurarea durabilității.</i></p>	<p><i>Promovarea catalogului.</i></p> <p><i>Mentenanță, asigurarea durabilității.</i></p>
4. Valorificarea potențialului inovațional al municipiului	4.1. Dezvoltarea proiectului „Crearea în mun. Bălți a Centrului de inovare și transfer tehnologic (CIT) din	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Un centru de inovare și transfer tehnologic creat.</i> 	<p><i>Lansarea lucrărilor de construcție a centrului.</i></p>	<p><i>Construcția centrului.</i></p>	<p><i>Desfășurarea activității centrului.</i></p>

<p>Regiunea de Dezvoltare Nord (RDN)“ (actualizarea documentației tehnice necesare, implementarea proiectului).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 2 forumuri de orientarea profesională în domeniul IT și inginerie cu implicarea a cel puțin 250 tineri preuniversitari; • 2 conferințe în domeniul IT și inginerie cu implicarea expertilor din companii cu renume din RM și de peste hotare. 	<p>1 mesă rotundă cu implicarea mai multor actori importanți în formarea specialistilor calificați în domeniul IT și inginerie (universitate, colegii, școli profesionale, APL, ONG-uri de profil)</p> <p>5 mese rotunde cu implicarea mai multor actori importanți în formarea specialistilor calificați în domeniul IT și inginerie (universitate, colegii, școli profesionale, APL, ONG-uri de profil).</p>	<p>1 conferință în domeniul IT și inginerie cu implicarea expertilor din companii cu renume din RM și de peste hotare.</p> <p>1 mesă rotundă cu implicarea mai multor actori importanți în formarea specialistilor calificați în domeniul IT și inginerie (universitate, colegii, școli profesionale, APL, ONG-uri de profil).</p>	<p>1 forum de orientarea profesională în domeniul IT și inginerie cu implicarea expertilor din companii cu renume din RM și de peste hotare.</p> <p>1 mesă rotundă cu implicarea mai multor actori importanți în formarea specialistilor calificați în domeniul IT și inginerie (universitate, colegii, școli profesionale, APL, ONG-uri de profil).</p> <p>Efectuarea studiului.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Acord de cooperare în domeniul efectuării studiului despre identificarea calificărilor în domeniul IT și inginerie din întreprinderile mun. Bălți • Numărul de companii 			

	<p>din mun. Bălți interogate cu referire la profilul calificărilor necesare în domeniul IT și inginerie;</p> <ul style="list-style-type: none">• Numărul de specialiști calificați din domeniul IT și inginerie care activează în întreprinderile din mun. Bălți• Numărul de specialiști calificați din domeniul IT și inginerie necesari pentru întreprinderile din mun. Bălți• Lista de competențe necesare din domeniul IT și inginerie solicitate la întreprinderile din mun. Bălți.	